

64-000 Kościan, Rynek 1 (Ratusz), tel./fax. 512-29-34
e-mail: muzeum@koscian.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MUZEUM REGIONALNEGO W KOŚCIANIE ZA 2016 R.

1. Podstawy prawne działalności:

- Ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz.U. 2012 poz. 987)
- Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. 2012, poz. 406, Dz.U. 2014 poz. 423, D.U. 2015, poz. 337, 1505)
- Statutu Muzeum Regionalnego im. dr. Henryka Florkowskiego w Kościanie (Uchwała nr XXXIII/349/14 Rady Miejskiej Kościana z dnia 4 września 2014 r.)

2. Zatrudnienie:

W okresie sprawozdawczym Muzeum zatrudniało 6 osób w następującym wymiarze godzin. 3 osoby 1 etat, 1 osoba, ½ etatu, 2 osoby 1/5 etatu.

3. Działalność naukowo – badawcza

1. Poszukiwano materiału ikonograficznego do przygotowania opowieści o procesie wytwarzania sukna w średniowieczu.
2. Przystąpiono do opracowania materiału na wystawę o 160-leciu linii kolejowej Wrocław-Poznań.
3. Przygotowano dla Archiwum Państwowym w Lesznie skany i zdjęcia map, dokumentów, zdjęć, pocztówek, pieczęci do przygotowywanej przez archiwum publikacji o dokumentach z Kościana.
4. Opracowywano eksponaty i wpisywano je do ksiąg inwentarzowych poszczególnych działów.
5. Przygotowywano karty ewidencyjne dla eksponatów zgromadzonych w muzeum.
6. Prowadzono z PAN, Instytut Historii rozmowy na temat przygotowania opracowania dotyczącego XVI-wiecznego Kościana do atlasu historycznego.
7. Prowadzono konsultacje w sprawie przygotowania multimedialnej części wystawy Bohaterowie 1918-1919 roku.
8. Kontynuowano prace nad materiałem do publikacji o patronach kościańskich ulic.
9. Opracowywano eksponaty i wpisywano je do ksiąg inwentarzowych poszczególnych działów.

4. Działalność konserwatorsko-digitalizacyjna

W 2016 r. przeprowadzono konserwację 2 obrazów.

- 1) Obraz olej na tekturze autorstwa Stanisława Niesiołowskiego z 1914 r. – „portret Aleksandry Bukowieckiej”.

2) Obraz olej na płótnie autorstwa Józefa Graczyńskiego z okresu międzywojennego – „Pejzaż z pastuszkami”

Konserwację wykonano w Pracowni Konserwatorskiej Muzeum Okręgowego w Lesznie
W 2016 r. przeprowadzono digitalizację 57 eksponatów z działów historii, militariów i kartografii.

Digitalizację wykonano w pracowni digitalizacji Muzeum Okręgowego w Lesznie oraz Pracowni Digitalizacji Archiwum Państwowego w Lesznie.

5. Gromadzenie zbiorów

W 2016 r. do zbiorów muzeum pozyskano łącznie (zakupy i dary) 40 obiektów. Struktura pozyskanych muzealiów według działów przedstawia się następująco:

- archeologia	-
- etnografia	-
- historia	18
- militaria	8
- numizmatyka	0
- sztuka	0
- kartografia	1
- fotografia	8

Poza księgą wpływu muzealiów ewidencjonowane są pocztówki. W roku 2016 pozyskano ich 5 sztuk. Obecnie razem jest ich 1392 sztuki.

Eksponaty i pocztówki do zbiorów muzeum zakupiono za kwotę **1.732,75 zł.**

Struktura pozyskanych muzealiów z zakupów i darów przedstawia się następująco:

1. Dary:

- 1) Kronika Szkolnych Kół Turystyczno-Krajoznawczych, Powiat Kościański 1962 r..
- 2) Kronika obozu wędrownego po Warmii i Kaszubach 22 czerwca – 8 lipca 1958 r.
- 3) Stempel do oznaczania worków w Cukrowni Kościan – okres okupacji.
- 4) Tabliczka metalowa Zuckerfabrik Kosten N^o9
- 5) Książka Hofarbeitenbericht z lat 1941-1942 z kościańskiej Cukrowni.
- 6) Drewniany młot z kościańskiej Cukrowni.
- 7) Medal Kościańskiego Bractwa Strzeleckiego z 1856 r. pamiątka 300-lecia Giełdy Strzeleckiej w Kościanie.
- 8) 2 tablice z kamienia znajdującego się w lesie na Kurzej Górze upamiętniające pomordowanych mieszkańców Kościana i okolic w dniu 9 listopada 1939 r.
- 9) Pamiątki po Marcinie Strzelczyku z Kościana (Policjant Policji Państwowej w Kościanie): list z Ostaszkowa, list Czerwonego Krzyża, Książka Ofiara Mszy Świętej)
- 10) Płaszcz wojskowy wraz z beretem PSZ na zachodzie z okresu II wojny światowej należący do Jana Szłapki z Kościana.

2. Zakupy:

Zakupiono następujące eksponaty do zbiorów związane z Kościanem i ziemią kościańską:

- 1) Zbiór 4 pocztówek autorstwa Leonarda Durczykewicza z Czempinia przedstawiających Gdynię i Jastarnię w okresie 20-lecia międzywojennego.
- 2) Pocztówka z początku XX w. przedstawiająca Hotel Viktoria wraz z salą balową i ogrodem.
- 3) Pas wojskowy angielski używany przez PSZ na zachodzie.
- 4) 2 sztuki Etykiet papierowych W. Czajka – Maślacz – owalna + prostokątna,
- 5) Krzyż drewniany Misje w Kościanie 1945,

- 6) Książka Der goldene Rahmen z pieczętą Stadt. Volksbucherei Kosten,
- 7) Mapnik brytyjski II wojna – używany przez PSZ,
- 8) Mapa na kalce z zaznaczonymi walkami w powiecie kościańskim w 1945r.,
- 9) Dzbanek i cukierniczka porcelanowa z Krzywina wykonana na 10 lecie RSP w Krzywiniu 1980-1990..
- 10) Tablo z 50-lecia Orkiestry Dętej Wojewódzkiego Szpitala Neuropsychiatrycznego w Kościanie 1933-1983
- 11) Zdjęcia piłkarzy z klubu Obra Kościana z 1945 r. szt. 7
- 12) Niemiecki nóż okopowy z I wojny światowej
- 13) Głownia niemieckiego bagnetu saperskiego z okresu I wojny światowej
- 14) Niemiecki bagnet wz. 1884/98
- 15) Karabin ćwiczebny do nauki ataku na bagnety z okresu I wojny światowej

6. Działalność wystawiennicza.

W okresie sprawozdawczym w muzeum czynnych było sześć ekspozycji czasowych oraz uruchomiono jedną multimedialną opowieść:

1. **„Szopki Bożonarodzeniowe – wystawa pokonkursowa prac”** - 12.12.2015-6.01.2016 – wystawa pokonkursowa prac wykonanych na konkurs zorganizowany przez Starostwo Powiatowe w Kościanie.
2. **„Legenda o kościańskim sukienniku Mikołaju”** - od 18.01.2016 – multimedialna animowana opowieść o średniowiecznym Kościanie, kościańskich sukiennikach, znaku ochronnym sukienników.
3. **„100 lecie Wielkiej Wojny”** – 18.02.-22.04.2016 – ekspozycja przedstawiająca dzieje I wojny Światowej z punktu widzenia południowo zachodniej Wielkopolski. Wystawa przygotowana przez Archiwum Państwowe w Lesznie, Muzeum Okręgowe w Lesznie, Muzeum Regionalne w Kościanie. Na wystawie zgromadzono liczne, zdjęcia, mapy, rysunki, wyposażenie bojowe, umundurowanie wojsk walczących w czasie I Wojny Światowej.
4. **„Kronikarze piszą... Chrzest Polski”** – 3.05-11.05.2016 – wystawa plenerowa przed Ratuszem z okazji uroczystości 3 Maja. przedstawiająca na kilkunastu planszach dzieje chrztu Polski przedstawione m.in. przez Galla Anonima, Jana Długosza, czy Tietmara.
5. **„160-lecie kolejnictwa na ziemi kościańskiej”** 14.05.-10.06.2016 – wystawa czasowa przygotowana na V Kościańską Noc Muzeów poświęcona rozwojowi linii kolejowych w XIX i XX w. na terenie ziemi kościańskiej. Na wystawie zgromadzono wiele eksponatów związanych z kolejnictwem oraz szereg dokumentów, map i planów opisujących budynki kolejowe, dworce, stacje, zwrotnice, wieżę ciśnień, domy kolejowe i inne znajdujące się przy trasach kolejowych łączących miejscowości ziemi kościańskiej.
6. **„Materiały archiwalne do dziejów miasta Kościana”** – od 14.06.2016 ekspozycja czasowa przygotowana przez Archiwum Państwowe w Lesznie przy współpracy Archiwum Państwowego w Poznaniu oraz Muzeum Regionalnego w Kościanie prezentująca wybrane materiały do dziejów miasta Kościana od okresu średniowiecza aż po lata 70-te XX w.
Wystawa została otwarta w trakcie „Dnia z Archiwum” w dniu 14.06. w ramach którego odbyły się wykłady oraz konsultacje z pracownikami Archiwum Państwowego w Lesznie.
7. **„25 lat partnerskiej współpracy gmin Alzey i Kościan”** – od 21.06.2016 - wystawa okolicznościowa przedstawiająca 25 lat współpracy miasta partnerskich. Wystawa została uruchomiona z okazji wizyty w Kościanie burmistrza Alzey Christoph Burkharda.
8. **„110. rocznica strajków szkolnych na ziemi kościańskiej”** – od 11-31.10.2016 – wystawa czasowa poświęcona powszechnemu strajkowi szkolnemu 1906 r., który nie

ominał szkół i uczniów z terenu Kościana i ziemi kościańskiej. Otwarcu wystawy towarzyszył wykład popularnonaukowy wygłoszony przez regionalistę Jana Pawickiego. Wystawie towarzyszył wydany zeszyt z serii Kościańskie Zeszyty Muzealne.

9. **„Dwory pałace i Zamki Wielkopolski w rysunkach dr. Stefana Welbela”** – wystawa czasowa zorganizowana wspólnie ze Szpitalem Neuropsychiatrycznym w Kościanie. Wystawa była prezentowana w szpitalu w Kościanie, oddziale w Wonieściu oraz muzeum w dniach 21.09-31.10.2016 r. Prace wykonane w technice kredki na kartonie przedstawiały obiekty architektury z terenu Wielkopolski ze szczególnym uwzględnieniem ziemi kościańskiej. Wystawie towarzyszył folder o autorze.

10. **„Dzieje Polski pędzlem i dłutem. Od chrztu do niepodległości”** - 8-22.11.2016 – wystawa prac malarstwa, płaskorzeźby i rzeźby autorstwa Iryny Malińskiej, Iwana Malińskiego (Polaków pochodzących z Ukrainy) Mariana Malińskiego – artysty rzeźbiarza. Wystawa została zorganizowana w ramach obchodów Święta Niepodległości 11 listopada i przyciągnęła rzesze zwiedzających. Wystawie towarzyszył wydany specjalnie na tę okazję folder okolicznościowy.

11. **„Rekwizyty z filmu Karbala”** – 11.11.2016 – wystawa okolicznościowa przygotowana z okazji Narodowego Święta Niepodległości 11 listopada prezentująca rekwizyty, uzbrojenie, umundurowanie żołnierzy polskich walczących na misji w Iraku, a wykorzystanych podczas kręcenia filmu Karbala.

12. **„150 lat kółek rolniczych na ziemi kościańskiej”** – 20.12.2016-27.01.2017 – wystawa czasowa związana z rocznicą założenia i funkcjonowania kółek rolniczych na terenie Wielkopolski i szczególnie ziemi kościańskiej. Otwarcu wystawy towarzyszył wykład popularnonaukowy wygłoszony przez regionalistę Jana Pawickiego.

Koszt przygotowania wystaw czasowych, wykładów i zajęć popularno-naukowych zamknął się kwotą 21.287,83 zł

Koszt przygotowania pikniku historycznego poświęconego dawnemu rzemiosłu wyniósł 14.855,21.

Koszt wykonania projektu i aranżacji nowej ekspozycji stałej „Bohaterowie 1918-1919 r.” wraz z jej multimedializacją oraz przygotowaniem dedykowanej wystawie gry w formie escape roomu wyniósł 76.532,91 zł. Otwarcie wystawy zaplanowane zostało na luty 2017 r.

W okresie sprawozdawczym dla zwiedzających dostępne były następujące wystawy stałe:

1. Prahistoria w dziejach ziemi kościańskiej.
2. Królewskie miasto Kościan.
3. Tradycje Kurkowych Bractw Strzeleckich.
4. Kościaniacy na frontach wojen światowych.
5. Sala Patrona Muzeum – dr. Henryka Florkowskiego.
6. Pieniądz na ziemiach polskich X – XX w. (gabinet numizmatyczny).
7. Kościańskie rzemiosło i handel kultura muzyczna i rody ziemi kościańskiej

W okresie sprawozdawczym trwały prace nad przygotowywaniem nowych wystaw czasowych i innych imprez, w tym m.in.:

1. Otwarcie wystawy stałej Bohaterowie 1918-1919 r.
2. Wystawą fotograficzną o Wielkopolsce autorstwa Karola Budzyńskiego
3. Wystawą fotograficzną o Parku Krajobrazowym im. gen Dezyderego Chłapowskiego.

Przygotowywane wystawy będą udostępniane w I i II kwartale 2017 r.

7. Działalność edukacyjna.

W okresie sprawozdawczym muzeum odwiedziło łącznie **8.297** osób, w tym **4.803** osoby w **224** grupach zorganizowanych.

Frekwencja w poszczególnych miesiącach przedstawiała się następująco:

Styczeń – 538 osób, w tym 425 w 16 grupach zorganizowanych.

Luty – 974 osób, w tym 934 w 82 grupach zorganizowanych.

Marzec- 458 osób, w tym 386 w 21 grupach zorganizowanych.

Kwiecień – 682 osoby, w tym 622 w 26 grupach zorganizowanych.

Maj – 749 osób, w tym 233 w 10 grupach zorganizowanych.

Czerwiec – 613 osób, w tym 498 w 17 grupach zorganizowanych.

Lipiec – 368 osób, w tym 287 osoby w 8 grupach zorganizowanych.

Sierpień – 100 osób, w tym 50 w 1 grupie zorganizowanej.

Wrzesień - 75 osób, w tym 44 w 2 grupach zorganizowanych.

Październik –921 osób, w tym 820 osób w 26 grupach zorganizowanych

Listopad – 2647 osób, w tym 401 osób w 11 grupach zorganizowanych

Grudzień – 172 osoby, w tym 103 osoby w 4 grupach zorganizowanych

Wszystkie zorganizowane grupy zwiedzających były oprowadzone po wystawach przez pracowników muzeum, z uwzględnieniem ich wieku i wiedzy na temat oglądanych wystaw.

20 lutego odbyła się po raz piąty gra miejska Kryptonim Wolność, która zgromadziła 315 uczestników.

14 maja odbyła się V Kościańska Noc Muzeów, która zgromadziła 370 zwiedzających.

28 sierpnia odbył się piknik historyczny poświęcony dawnym rzemiosłom, w którym uczestniczyło ok. 400 osób.

11 listopada obchodzono Narodowe Święto Niepodległości, które zgromadziło 2050 zwiedzających.

8. Działalność wydawnicza.

W czerwcu wydano w ilości 500 szt. ulotki w języku niemieckim opisujące wystawę „Królewskie miasto Kościan”.

W październiku w ilości 500 sztuk wydano 5 nr zeszytu z serii Kościańskie Zeszyty Muzealne poświęcony 110 rocznicy strajków szkolnych na ziemi kościańskiej

W listopadzie w nakładzie 2000 sztuk wydano informator o wystawie i autorach „Dzieje Polski pędzłem i dłutem. Od chrztu do niepodległości”

Do większości wystaw i imprez realizowanych przez muzeum wydano plakaty reklamowe.

9. Inna działalność.

1. 20 lutego muzeum współorganizowało realizowaną przez Urząd Miejski Kościana piątą edycję gry miejskiej pt: „Kryptonim Wolność” poświęconą odbiciu w nocy z 29 na 30 grudnia 1918 r. przez „Kościańską Rezerwę Skautową” broni z magazynów armii niemieckiej stacjonującej w koszarach na terenie obecnego Szpitala Neuropsychiatrycznego.

2. Prowadzono wykłady tematyczne z historii regionalnej dla uczestników Kościańskiego Uniwersytetu III wieku.
3. W okresie wakacji zimowych zorganizowano pokazy legendy o kościańskim sukienniku Mikołaju oraz przygotowano zajęcia z historii malarstwa i historii rzemiosła kościańskiego. Oferta skierowana była do dzieci i młodzieży.
4. W dniu święta Konstytucji 3 Maja muzeum zorganizowało plenerową wystawę poświęconą 1050-leciu Chrztu Polski
5. 14 maja odbyła się V Kościańska Noc Muzeów, w trakcie której można było zwiedzić wieżę ratuszową oraz piwnice, a także uczestniczyć w warsztatach ceramicznych. W trakcie imprezy otwarto wystawę 160-lecie kolejnictwa na ziemi kościańskiej.
6. 14 czerwca muzeum współorganizowało „Dzień z Archiwum” przygotowany przez Archiwum Państwowe w Lesznie. W ramach akcji mieszkańcy mogli poznać sposoby na ochronę archiwów rodzinnych, miejsc gdzie należy szukać informacji o przodkach, a także wysłuchać wykładów poświęconych zasobom archiwalnym w archiwum leszczyńskim oraz jak poruszać się po stronach www poświęconych wyszukiwaniu dokumentów w archiwach polskich.
7. 21 lipca w ramach Świątowych Dni Młodzieży muzeum gościło i oprowadzało po mieście wycieczki z Hiszpanii i Belgii, które nocowały w Kościanie - ok 250 osób.
8. 11 listopada muzeum wspólnie z Urzędem Miasta Kościana zorganizowało obchody Narodowego Święta Niepodległości.
9. 29 listopada odbył się spektakl przygotowany przez Warsztaty terapii Zajęciowej w Kościanie pn.
10. 30 listopada odbyła się promocja wydanego przez Archiwum Państwowe w Lesznie albumu materiały „Archiwalne do dziejów Kościana”.
11. Wprowadzono lub zaktualizowano istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa funkcjonowania muzeum dokumenty: Politykę bezpieczeństwa, Instrukcję zarządzania Systemem informatycznym do przetwarzania danych osobowych, Instrukcję zabezpieczenia zbiorów na wypadek zagrożenia pożarowego, Plan ochrony muzeum, Instrukcję przygotowania zbiorów do ewakuacji, Instrukcję pakowania i przenoszenia zbiorów.
12. Pracowano nad aktualizacją Planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.
13. Przystąpiono do analizy możliwości zamontowania systemu monitoringu wewnętrznego w muzeum, zamontowania i uruchomienia klimatyzacji w pomieszczeniach wystawowych na II piętrze ratusza.

10. Prace remontowe.

1. W okresie I i II kwartału 2016 r. odmalowano 2 pomieszczenia w magazynie na 3 piętrze, wykonano podłogi w 3 magazynach na 3 piętrze przygotowując pomieszczenia pod archiwum muzeum i magazyny zbiorów. Przeniesiono archiwum i magazyn znajdujące się na II piętrze do nowych magazynów na III piętrze ratusza.
2. Przeprowadzono remont pomieszczenia przeznaczonego na wystawę stałą „Bohaterowie 1918-1919 r.”. Wykonano podwieszany sufit oraz zamontowano nową instalację elektryczną w pomieszczeniu na II piętrze ratusza.
3. Zmodernizowano system sygnalizacji włamania i napadu w pomieszczeniach magazynowych znajdujących się w piwnicach ratusza.

Dyrektor
Muzeum Regionalnego w Kościanie
(-) Dariusz Kram